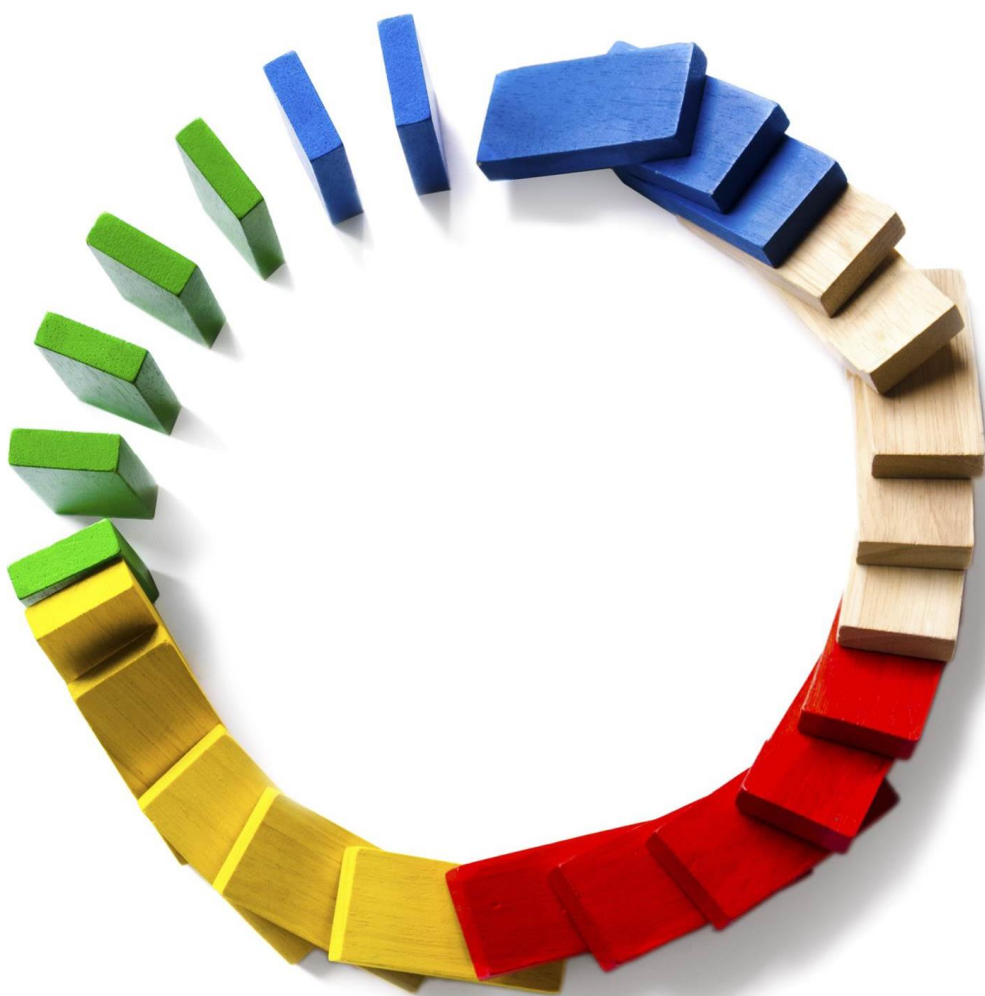

Forvaltningsrevisjon | Rana kommune

Samfunnssikkerhet og beredskap

Prosjektplan

Oktober 2025

«Forvaltningsrevisjon av
Samfunnssikkerhet og beredskap»

Oktober 2025

Rapporten er utarbeidet for Rana
kommune av Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892
Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1	FORMÅL OG PROBLEMSTILLINGER	2
2	REVISJONSKRITERIER	6
3	METODE	9
4	TID OG RESSURSBRUK	10

1 Formål og problemstillinger

1.1 Bakgrunn

Deloitte har i samsvar med bestilling fra kontrollutvalget i møte den 18. september 2025, sak 40/25 utarbeidet en prosjektplan for forvaltningsrevisjon av samfunnssikkerhet og beredskap i Rana kommune.

Samfunnssikkerhet handler om evnen til å beskytte samfunnet mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner, og som setter liv og helse i fare. Beredskap er en del av samfunnssikkerheten, og defineres som planlagte og forberedende tiltak som gjør oss i stand til å håndtere uønskede hendelser slik at konsekvensene blir minst mulig.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen (ROV) som Deloitte gjennomførte på oppdrag fra Rana kommune i 2024, er beredskap identifisert som et område med høy risiko. Det pekes på at det er krig og energikrise i Europa, økt forekomst av cyberangrep, økt fare for terrorhandlinger, klimaendringer med økt ekstremvær og pandemi. I risiko- og vesentlighetsvurderingen ble det pekt på risiko knyttet til beredskapsplaner i alle virksomheter (særlig skole og barnehage), utarbeidelse og oppfølging av helhetlig ROS-analyse, samt koordinering.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med prosjektet vil være å undersøke om Rana kommune har etablert tilstrekkelige systemer og rutiner for å sikre at kommunen er godt nok forberedt på å håndtere uønskede hendelser og krisesituasjoner, på en måte som ikke truer vesentlige verdier eller setter innbyggernes liv og helse i fare.

Med bakgrunn i formålet er det utarbeidet ulike problemstillinger som kan undersøkes. Disse er opplistet under. Hovedproblemstilling 1 omfatter kommunens overordnede beredskapsarbeid, mens hovedproblemstillingene 2 til 6 omfatter kommunens beredskap knyttet til spesielle typer hendelser. Alle problemstillingene er opsjoner og kan undersøkes uavhengig av hverandre.

Se kapittel 4.2. for mer informasjon om omfang og forventet timebruk knyttet til de enkelte problemstillingene.

1. Har kommunen en hensiktsmessig og tydelig overordnet beredskapsorganisering og -planlegging?

- a) Er roller og ansvar i kommunens beredskapsorganisering tydelig definert, kommunisert og forstått blant alle involverte?
- b) Er overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomført, dokumentert og oppdatert med tilhørende tiltak?
- c) Foreligger det beredskapsplaner for de mest sårbare risikoområdene, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
- d) Har kommunen planer som sikrer tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i beredskapsarbeidet, og oppdateres disse regelmessig? Under dette:

- i) Er det gjennomført analyser og utarbeidet konkrete tiltak for å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet innen beredskapsarbeidet?
- ii) Sikrer kommunen at ansatte i kriseledelsen har tilstrekkelig kompetanse og får nødvendig opplæring, og blir dette jevnlig fulgt opp?
- e) Har kommunen etablert tydelige føringer, rutiner og arenaer for samarbeid og samhandling på tvers av ansvars- og tjenesteområder, og med eksterne aktører, i tråd med samvirkeprinsippet?
- f) Gjennomføres det jevnlig beredskapsøvelser i kommunen? Under dette; har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av krisehåndtering og planverk etter øvelser og hendelser, slik at forbedringspunkter blir implementert?

2. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av uønskede digitale hendelser, under dette et cyberangrep mot et utvalgt kritisk system?

- a) Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
- b) Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter IT-trusler mot et utvalgt kritisk system (som for eksempel malware, datainnbrudd, tjenestenektangrep (DDoS), og lekkasje av personopplysninger)?
- c) Er det utarbeidet beredskapsplaner og tiltakskort som er kjent blant relevante ansatte, og som inneholder konkrete prosedyrer for håndtering av IT-hendelser?
- d) Hvordan sikrer kommunen tilstrekkelig samhandling med eksterne aktører, som IT-leverandører og nasjonale sikkerhetsmyndigheter, under håndteringen av et cyberangrep mot et utvalgt kritisk system (jf. samvirkeprinsippet)?
- e) Er det iverksatt hensiktsmessige internkontrolltiltak for å redusere risikoen for uønskede digitale hendelser? Under dette tiltak knyttet til:
 - i) Innlogging og sikkerhet
 - ii) Tilgangsstyring
 - iii) Oppdatering og vedlikehold
 - iv) Sikkerhetskopi og gjenoppretting
 - v) Opplæring av ansatte
 - vi) Overvåking og varsling
- f) Har kommunen rutiner for å evaluere og forbedre sine digitale beredskapstiltak, basert på erfaringer fra faktiske hendelser eller øvelser relatert til IT-sikkerhet? Under dette; hvordan sikrer kommunen at den er tilstrekkelig oppdatert på nye digitale trusler som dukker opp?

3. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?

- a) Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
- b) Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?
- c) Foreligger det beredskapsplaner for sykehjem som omtaler bortfall av strøm og e-kom, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
- d) Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter bortfall av strøm og e-kom?
- e) Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?

- f) Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem?

4. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av naturhendelse som fører til ødeleggelse av kritiske veier¹?

- a) Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
- b) Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter ødeleggelse av kritiske veier?
- c) Foreligger det beredskapsplaner for sykehjem som omtaler ødeleggelse av kritiske veier, og er disse tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte?
- d) Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter ødeleggelse av kritiske veier, og involverer disse alle relevante aktører?
- e) Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
- f) Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved ødeleggelse av kritiske veier?

5. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for håndtering av PLIVO-hendelser² ved skoler eller andre enheter?

- a) Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
- b) Har kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter PLIVO-hendelser?
- c) Foreligger det beredskapsplaner og tiltakskort som er tilstrekkelig detaljerte og oppdaterte for håndtering av PLIVO-hendelser?
- d) Har det blitt gjennomført tilstrekkelig opplæring og øvelser for relevant personell som omfatter PLIVO-hendelser, og involverer disse alle relevante aktører?
- e) Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
- f) Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved PLIVO-hendelser?

6. Har Rana kommune etablert tilstrekkelig beredskap for mulig atomhendelse, der kommunen blir rammet av nedfall av radioaktivt materiale?

- a) Er roller og ansvar tydelig definert og kommunisert?
- b) Har relevante enheter i kommunen gjennomført og dokumentert risiko- og sårbarhetsanalyser som spesifikt omfatter nedfall av radioaktivt materiale, og er disse analysene tilstrekkelig oppdaterte?
- c) Foreligger det beredskapsplaner og tiltakskort som er tilstrekkelig detaljerte, oppdaterte og kjent blant relevante ansatte for håndtering av nedfall av radioaktivt materiale?

¹ Kritiske veier forstås her som veiforbindelser som er avgjørende for tilgang til og fra viktige samfunnsfunksjoner, som helse- og omsorgsinstitusjoner, nødetaer, forsyningslinjer, samt evakuering av innbyggere.

² Begrepet "PLIVO" står for "pågående livstruende vold" og omfatter situasjoner der det utøves vold som truer liv og helse, slik som skyteepisoder, knivangrep eller andre angrep hvor det er fare for flere liv samtidig.

- d) Har kommunen utarbeidet og implementert kompetanseplaner og opplæringstiltak som er tilpasset beredskap ved krigssituasjoner, og blir disse jevnlig oppdatert?
- e) Gjennomføres det jevnlig beredskapsøvelser som omfatter krigssituasjoner, og involverer disse alle relevante aktører?
- f) Har kommunen etablert rutiner for systematisk evaluering og oppfølging av beredskapsplaner etter øvelser og hendelser, og blir forbedringspunkter implementert?
- g) Blir kommunale tilfluktsrom jevnlig inspisert, vedlikeholdt og tilrettelagt for rask og sikker bruk ved behov?
- h) Er det utarbeidet tilstrekkelige rutiner og planer for å sikre etterlevelse av samvirkeprinsippet ved nedfall av radioaktivt materiale?

1.3 Avgrensing

Forvaltningsrevisjon avgrenses ut fra hvilke problemstillinger som bestilles.

2 Revisjonskriterier

2.1 Innledning

Revisjonskriteriene vil bli hentet fra og utledet av autoritative kilder, rettsregler, politiske vedtak og fastsatte retningslinjer. Revisjonskriteriene nedenfor er ikke uttømmende for hva som kan være relevant i forvaltningsrevisjonen. Andre kriterier kan komme til dersom det skulle være nødvendig for å få en fullstendig undersøkelse og vurdering av problemstillingene.

Revisjonskriteriene vil blant annet bli hentet fra følgende kilder:

- Kommuneloven
- Sivilbeskyttelsesloven
- Forskrift om kommunal beredskapsplikt
- Nasjonale prinsipper for arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Det vil også bli aktuelt å vise til mer spesifikke veiledere, retningslinjer og standarder mv. som revisjonskriterier, avhengig av hvilke temaer kontrollutvalget ønsker undersøkt.

2.2 Krav i lov og forskrift

2.2.1 Internkontroll

I henhold til kommuneloven § 25-1 skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens virksomhet. Det er kommunedirektøren som er øverste ansvarlige for internkontrollen, og skal sikre at:

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:

- a) Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b) Ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c) Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d) Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e) Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

2.2.2 Kommunal beredskapsplikt

Forskrift om kommunal beredskapsplikt beskriver den kommunale beredskapsplikten som følger:

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

Videre beskriver sivilbeskyttelsesloven kapittel fire og fem en rekke kommunale oppgaver knyttet til beredskap. Kommunen skal blant annet ivareta den kommunale beredskapsplikten og planlegge og bistå ved gjennomføring av evakuering (jf. sivilbeskyttelsesloven § 12 bokstav f og bokstav g). Den kommunale beredskapsplikten innebærer at kommunen skal utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse samt beredskapsplaner (jf. sivilbeskyttelsesloven § 14 og § 15).

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal bestå av en kartlegging av hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe, en vurdering av sannsynligheten for at uønskede hendelser kan inntreffe, og hvordan slike hendelser kan påvirke kommunen. Analysen skal ligge til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og den skal oppdateres i takt med endringer i kommunedelplaner (jf. sivilbeskyttelsesloven § 14).

Forskrift om kommunal beredskapsplikt sier videre at analysen som et minimum skal inneholde:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet ved uønskede hendelser og evnen til å gjenoppta virksomheten etter hendelsen
- f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering

Basert på innholdet i risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen utarbeide en beredskapsplan. Beredskapsplanen skal inneholde en oversikt over tiltak kommunen har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Beredskapsplanene skal som minimum revideres årlig (jf. sivilbeskyttelsesloven § 15).

Det fremgår videre av forskrift om kommunal beredskapsplikt at beredskapsplanen som et minimum skal inneholde:

- a) en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelsen skal samles
- b) en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen
- c) en ressursoversikt med opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser
- d) evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen
- e) plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte

Kommunen skal i henhold til forskriften sørge for at kommunens beredskapsplan blir øvd hvert annet år. Scenarioene som øves bør hentes fra kommunens helhetlige risiko- og

sårbarhetsanalyse. Videre skal kommunen ha etablert et system for opplæring, som sikrer at ansatte med en tiltenkt rolle i kommunens krisehåndtering er tilstrekkelig kvalifisert, jf. § 7. Etter forskriften § 8 skal kommunen i etterkant av en øvelse eller uønsket hendelse evaluere krisehåndteringen.

2.2.3 Nasjonale prinsipper for arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Det nasjonale samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Norge er bygd på fire prinsipper: ansvar, nærhet, likhet og samvirke. Prinsippene gjelder for myndighetenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og er blant annet omtalt i Stortingsmeldingen "Samfunnssikkerhet i en usikker verden". Av Stortingsmeldingen går det frem at:

- *Ansvarsprinsippet* innebærer at den myndigheten, virksomheten eller etaten som til vanlig har ansvaret for et område, også har ansvaret for beredskapsforberedelser og den utøvende tjenesten under kriser og katastrofer. Dette ansvaret omfatter også planlegging av hvordan funksjoner innenfor eget ansvarsområde skal kunne opprettholdes og videreføres dersom det skjer en ekstraordinær hendelse.
- *Nærhetsprinsippet* innebærer at kriser organisatorisk skal håndteres på det lavest mulige nivået. Den som er nærmest krisen, vil vanligvis ha best forutsetninger for å forstå situasjonen og dermed være best egnet til å takle krisen. Prinsippet om nærhet må også ses i sammenheng med prinsippet om ansvar. En krise innenfor en kommune eller annen virksomhets ansvarsområde er i utgangspunktet kommunen eller den aktuelle virksomhetens ansvar å håndtere. Prinsippet om nærhet gjelder ikke ved sikkerhetspolitiske kriser.
- *Likhetsprinsippet* betyr at organisasjonen som benyttes under kriser, bør være så lik som mulig den organisasjonen som brukes til daglig. Likhetsprinsippet utdyper ansvarsprinsippet og understreker at ansvarsforholdene internt i virksomheter/organisasjoner og mellom virksomheter/organisasjoner ikke skal endres under krisehåndtering.
- *Samvirkeprinsippet* stiller krav til at myndighet, virksomhet eller etat har et selvstendig ansvar for å sikre best mulig samarbeid med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering. For å sikre best mulig utnyttelse av ressurser på tvers av sektorer, er det behov for samarbeid på tvers av ansvarsområder.

2.3 Kommunale styringsdokument og vedtak

Relevante kommunale styringsdokument og vedtak kan bli brukt som revisjonskriterium.

3 Metode

Deloitte utfører forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Alle prosjekter blir kvalitetssikret i samsvar med kravene til kvalitetssikring i Deloitte Policy Manual (DPM).

3.1 Dokumentanalyse

Informasjon om Rana kommune og dokumentasjon på etterlevelse av interne rutiner, regelverk mm. bli samlet inn og analysert. Innsamlet dokumentasjon vil bli vurdert opp mot revisjonskriteriene.

3.2 Intervju

For å få supplerende informasjon til skriftlige kilder vil Deloitte intervju utvalgte personer fra Rana kommune som er involvert i samfunnssikkerhet og beredskap. Vi tar sikte på å gjennomføre 4-7 intervjuer per problemstilling.

3.3 Verifisering og høring

Oppsummering av intervju vil bli sendt til de intervjuede for verifisering, og det er informasjon fra de verifiserte intervjureferatene som vil bli benyttet i rapporten. Datadelen av rapporten vil bli sendt til kommunedirektøren for verifisering, og eventuelle faktafeil vil bli rettet opp i den endelige versjonen. Deretter vil hele rapporten, inkludert vurderingsdeler og eventuelle forslag til tiltak, bli sendt til kommunedirektøren for uttale. Kommunedirektøren sin høringsuttale vil bli vedlagt den endelige rapporten som blir sendt til kontrollutvalget.

4 Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarlig partner på oppdraget. I tillegg vil teamet bestå av prosjektleder Erlend Risvand Mo (seniorkonsulent), prosjektmedarbeider Barbara Ruiken (seniorkonsulent) og kvalitetssikrer Iver Fiksdal (director). Deloitte vil koble på ekspertressurser innenfor enkelte tema avhengig av hvilke problemstillinger kontrollutvalget bestiller. Deloitte vil sette sammen team som sikrer at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldende retningslinjer, samt med nødvendig kompetanse og erfaring innenfor kommunal revisjon.

4.2 Ressursbruk

Vi har i denne planen lagt opp til at timeestimatet kan tilpasses antall tema/opsjoner som ønskes undersøkt. Timeestimat for hver opsjon inkluderer utarbeidelse av revisjonskriterier, forberedelse og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data og utarbeidelse og kvalitetssikring av rapport.

I tillegg har vi lagt inn et timeestimat for en fast del som består av timer til utarbeidelse av prosjektplan, oppstart, prosjektplanlegging, administrasjon og presentasjon for kontrollutvalg, samt deltakelse i kommunestyret. Kontrollutvalget velger ved bestilling hvilke problemstillinger det ønsker undersøkt, og det totale timetallet tilpasses deretter.

Aktiviteter (Alternativ 1)	Timer
Prosjektplan	20
Oppstart, prosjektplanlegging og administrasjon	70
Problemstilling 1 – Overordnet beredskap (opsjon)	150
Problemstilling 2 – Cyberangrep mot saks- og arkivsystem (opsjon)	150
Problemstilling 3 – Bortfall av strøm og e-kom ved sykehjem (opsjon)	150
Problemstilling 4 – Ødeleggelse av kritisk veistrekning (opsjon)	150
Problemstilling 5 – PLIVO ved skole (opsjon)	150
Problemstilling 6 – Atomberedskap (opsjon)	150
Presentasjon for kontrollutvalg og deltagelse i kommunestyret	20

Ved bestilling av mer enn en problemstilling vil vi vurdere om det er rom for å nedjustere det totale timetallet for hver ytterligere problemstilling bestilt, ettersom vi vil kunne oppnå effektiviseringsgevinster ved gjennomføring av større prosjekter.

Timeestimatet inkluderer ikke forberedelse og gjennomføring av presentasjon i kommunestyret. En eventuell presentasjon av rapporten i kommunestyret vil bli fakturert etter medgått tid, inntil 6 timer i tillegg til det totale timetallet som er presentert over.

4.3 Gjennomføringsplan

Oppstart av prosjektet vil være november 2025 og rapporten vil være klar for oversendelse til kontrollutvalget ved sekretariatet innen utgangen av april 2026.³ Dersom kommunen bestiller mer enn to problemstillinger kan det bli behov for å utvide gjennomføringsplanen, og dette vil avtales nærmere med kontrollutvalget. For å kunne gjennomføre prosjektet innen denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen sender over etterspurt dokumentasjon innen de frister som blir satt, og at utvalgte personer stiller til og verifiserer intervju.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Rana kommune og Deloitte (ev. ref. avtale).

Bergen, 15. oktober 2025

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarlig partner

³ Deloitte gjennomfører alltid en uavhengighetssjekk før oppstart av prosjekter for å sikre at vi oppfyller uavhengighetskravene som stilles til revisor, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16. Gjennomføringen av prosjektet forutsetter at denne sjekken ikke avdekker *faktiske uavhengighetskonflikter* (for eksempel at vi står i fare for å revidere eget arbeid, nære relasjoner o.l.) eller *tilsynelatende uavhengighetskonflikter* (der det ikke er faktiske uavhengighetskonflikter, men det er kan være risiko for at tilliten til våre vurderinger og funn svekkes på grunn av ulike forhold knyttet til saken).

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte provides leading professional services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our people deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets and enable clients to transform and thrive. Building on its 180-year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s approximately 460,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com